

UPRZYW. WIADOM.

z CUDZYCH

KRAIOW.

A N N O

1730

z Włoch.

Relacyá tráfakcyi, po zakoń-
czonym *Conclave*.

Tu Oycu Świętemu Infułę z głowy
złożono y wstawszy sam *orationem Do-*
minicam y *ave Maria* intonuit, dáley
Adjua me Domine, co ná chorze do-
kończono. *Interea* sandały ná nogi
Oycu S. kładąc, sam gotując się do-
młszy S. siedząc w Infule, zwyczajne Mo-
dlitwy y Psalmi mówił. Po których
skończeniu, ná chorze zwyczajne Hi-
mny śpiewano, które Ociec S. Modlitwą
concluse y w tym ręce umył. Dyakono-
wie złożywszy á Niego Infułę y suknie,
ornamenta do Mszy S. włożyli, á Kárdy-
nał Dżickán ássystując, pierścien kładł
ná palec y włożywszy sam Ociec S.
Káżdżido w Trybularz, w lektyce Go pod
białym baldachinem *processionaliter* do
wielkiego Ołtarza poniesiono. Podczas
tęż Processyi Kleryk Kápeli Pápierz-
kicy gársć Inu ná srebrney láńce zawieszo-
nego potrzebując pochodnią zapalając
á *Magister ceremoniarum* ná kolaná przy-
klękując rzekł, *Beatissime Pater sic tran-*

sit gloria mundi. Stánawszy przed wiel-
kim Ołtarzem y ná pierwłzy wszedłszy
grádus, odebrał od Kárdynała *Ostia Pal-*
lium ná znak zupełney władzy: *cum*
adjuncto; Accipe, acceptum á S. Petro Palli-
o &c. Potym trzech Kárdynałów Presbyte-
row do pocałowánia iągody y pierśi przy-
puścił. *Tandem* ná wyższych grádusach
Ewángelią y *Confiteor* wráz z Ássystántá-
mi mówił. Przyszędłszy do samego
Ołtarza zwyczajne odprawił kádenie.
Po ceremoniách wszedł ná Tron y tam
zmówił Introit y dáleż do Mszy S. Mo-
dlitwy śpiewał, Kárdynał zaś Dyákon
processionaliter z Subdyakonami y Zákoná-
mi do poniższej części Kościoła poszedłszy
y rozdzielivszy się ná 2. skrzydła intonuit
po trzy rázy *Exaudi Christe*, drudzy od-
powiádali *Dominu Nostru Clemente XII.*
&c. y dáleż: *Salvator Mundi*, drudzy
zás *Adjua Eum*. Potym powrócił do
Káplicy, gdzie Epistolę y Ewángelią po-
łáćinie y po grecku śpiewano. Sam O-
ciec S. *Credo* zaśpiewał y tam dáleż.
Ubrawszy inż Oycá S. znówu go w lek-
tyce przed Ołtarz *Santissimi* tráf-
portowano, gdzie pokłękawszy y
od-

odprawiwszy pátierze, wszedł ná Tron gdzie się niezliczone pospolstwo zebrało przy rezonáncyi Kápeli y tey Antyfony, *Aurea Corona in Capite ejus*, zdięto Oycu S. Insułę, á potroyną Koronę ná głowę temi Rowy włożono, *Accipe hanc triplicem Coronam & scias quod sis Pater Principum & Regum, Rector Mundi &c.* Tu dał Benedykcyą *in uniuersum* mówiąc, *Tui Sancti Apostoli &c.* Tandě Trąby, kouty, bębny, ręczná strzelbá y przy S. *Angeli* ármaty słyszeć się dály. Ná ostaték od Kárdynałów Dyákonow po łáćinie y po Włosku Odpust zupełny opowiedziáno, á Oćiec S. ieszcze ráz benedykcyą pospolstwu *numerosissime* zgromádzonemu dáwzy, kázał się do Ápartmentu szatnego zanieść y tam hábit Kościelny złożyćwszy, odebrał od Kárdynała Dżickána Imieniem *Sacri Collegij* kongratulacye, co wzájemnym komplementem *retaliando* káždy *diversit ad propria*.

z Rzymu d. 29. Iul. Teráźnicyszy Oćiec S. Kárdynałów *Zonedari* *Presidem* sygnatary *Gratiarū*, *Corradini* Protektorě Benedyktynow, á IMći X. *Giusliniani* Wikárym Kościoła *Mariae Majoris*, IMći P. Márkwisa *Orighi* Gubernátorem Miášt *de Maritima* y *de Campagna* deklárował. IMć P. Márkwis *Corfini* śięstrzeniec teráźnicyszego Oyca S. pokázawszy się w hábićie Duchownym, tegoż uczynił Sekretarzem *Memoryálow*, y dał mu także Rokietę. Tegoż dnia Kárdynał *Cibo* odebrał funkcyą Protektorstwa *Collegij Clementini*. W Poniedziałék przeszły odprawił Oćiec S. Konfysforz sekretny, ná którym wszystkim Kárdynałom z wielką rekognicyą zá wyniesienie Osoby Iego *ad summum Pontificatum*, podziękował, potym zwyczajne uczynił ceremonie, á Kárdynałowie JchMć zbliżywszy się do niego oddáli *submissye* swoje. *Constituit* dwie Kongregacye, iedną

kryminálną, drugą *Civilem*: pierwszá złożoną jest z Kárdynałów *Corradini*, *Pico*, y *Porcía* tudzież y z Sekretarzá *Fiorrelli*. Drugá, z Kárdynałów *Albani*, *Corradini*, *Colligola*, *Banchieri* y JchMćiów *Ricci* y *Lana* Kommissarzow *Camera Apostolica*. Te dwie Kongregacye máią inwestygować wszystkie transakcye pod Pápieztwem przelżym, iákoż się już w wtorek pierwszá Sessyá odprawiła y *resultatum* oney Oycu S. komunikowano, potym Sekretarzá *Fiorrelli* posłano do Kárdynała *Costia*, dotych czas chorującego, wczym by, *non constat*. Závczoray ná Konfysforzu publicznym Oćiec S. oddał JchMćiom *Colloniz* y *Sintendorff* Kárdynałom Kápelusze Kárdynałskie. Kárdynałom zaś *Costia* y *Fini* *expresse* zakázano áby ná żádneý Kongregacyi nie bywali, áż nowy ordynáns záydzić. JMći P. *Santa-Maria* náybliższego Faworytá przelżego Oyca S. złożono z urzędu Konfyliarstwa *Congregationis Sacri Officij*.

z Genua d. 6. Iul. Rebelligánci, ná Wyspie *Corfica* osiádli, odednią, do dnia bárdziej zmáćniaią y coráz się uporczywie stáwiaią, ile kiedy 14. wśi do nich się złączyło, rebellyą tę podług spráwiedliwosci samey ugruntowaną udájąc, cále się do żádneý ákkomodacyi náklónić niechcą, lubo z nášzey strony wszelkiemi sposobámi te swáwolne kupy w dobroći uśmierzyć zámyślano, iednak dotąd żádných remonstracyi ákceptować niechćieli, ówšem wysłánych z Metropolu tey wyspy *Bastia* názwaney Kommissarzow, roczniá kontrybucyą w pobliskosci tam wybieráć pretenduiących w drodze zaskoczywszy do obozu przed Wodzá swego záprawádžili, który tymże Kommissarzom listy y Pászporty odebráwszy, publicznie podrzeć kázał, mówiąc, że nie godne są, áby ręce swoje tákimi szpárgálami kálał y sam te

na kawałki podrapał. Wspomnionych zaś Kommissarzów w porządku Obozu *ad majus opprobrium* rebelizantom rozgami chłostać kazałszy, nazał do pomienionego Miasta odesłał. Przy takich tedy akcyach niepodobną żeby ich dobrym sposobem do pierwszego przywieść pośluszeństwa, ale ostatniey rezolucyi y potęgi przeciw nim zażyć potrzeba będzie, iakoż *in eum finem* już kilka Regimentów ambarkowano y do Miasta *Baßia* odesłano, aby złączyszy się z tamieczną Milicyą, rebelizantów atakowały y rozgromionych do obcodyncyi przywieść.

z Hiszpanii.

z *Casalba* d. 21. *Iul.* Godzić się tu Kuryerowie z Francyi y Anglii przecieźdzają po których nasi y Alliancyi Sewiliyskiej Ministrowie częste miewają konferencye. Lubo zaś wszystko sekretnie *trahatur*, to iednak pewną, że pomienieni Monarchowie *ultra* oto *in stant*, aby Flottą naszą, przy *Bárcello* nie już pogotowiu stojącą pod żagle niewysłał, ile że ieszcze jest nadzieja, iż interes Włoski do kombinacyi przyjdzie, ponieważ zaś Krol JMć Franc: względem sukcesyji *Don Carlos* do Xwá Toskańskiego Dworowi naszemu dał assekuracyą, obiecując Cesarzowi JMć do tego przyprowadzić, aby Woysk Angielskie y Hollenderskie, tym czasem, poki Traktat nie stanie, w wielkim Hercogostwie Florenskim lokować, więc *supponitur* że Krol JMć nasz tą się Offertą kontentować y finalncy Cesarza IMć czekać będzie rezolucyi. *Markwis de Spinola* z Paryża do *Sarogossé* przybywszy, codziennie *in speratur*. Pościł zaś Francuzki *Markwis de Brancas* temi dniami tak znowu był zapadł na zdrowiu, że wątpiono o jego rekonwalescencyi, lecz teraz przyśzedłszy nieco do siebie, do *Sewilyi* dla lepszy aerii, w tym tygodniu wyjeżdża.

z Francyi.

z *Compiègne* d. 9. *Iul.* Kárdynał *de Fleury* częste z Ministrami Alliantów Sewiliyskich mając konferencye, bardzo się o to stara, aby do Ruptury nie przyszło y Flottą Hiszpańską pod żagle nie wychodziła, więc przez ostatniego do *Casalba* wyprawionego Kuryerą, Krolowi IMć *notificatum*, iakoby interes Włoski w krotce przez wynalezione *media*, do szczęśliwego mógł być przywiedziony skutku: iakoż pożyteczniejszą będzie w dalszą deliberacyą y konferencyą, a niżeli w prędką exekucyą w króć.

z *Wersalu* d. 9. *Iul.* Krolowa Icy Mć, już dziewiąty Miesiąc *graviditatis* zacząwszy w pomyślnym zostać zdrowiu, mając tę nadzieję, że rozwiązana będzie młodym Xiążęciem *de Bourgogne*. Zawczoray *Markwis de Renet* w Pałacu Oycy swego Marszałka Xiążęcia *de Berwik* dał *in honorem* Krolowi IMć przy wyborney muzyce Bál wielki, na którym wszystkie Xiążęta y Xiężnicki zaprosiwszy, traktował. Krol IMć *die 24. curr.* z *Compiègne* tu ma stanąć y dzień *natiuitatis* młodego *Daußina* *die 4. Sep.* przypadający, *solemniter* obchodzić. W tym tygodniu sławny Medyk IMć Pán *Boyer* z tą do *Casalba* *excursurus*, aby nie tylko Póssowi naszemu *Markwisowi de Brancas* przy Dworze Hiszpańskim w słabym zdrowiu będącemu asystował, ale też i jeżeliby można y do Paryża zpowadził.

z Anglii.

z *Londonu* d. 9. *Aug.* Flottą naszą czekając przy *S. Helenie* na Fregatcy u Portu *Plymouth*, Regiment na siebie biorący, zaraz po złączeniu się z nią pod żagle wysłał y kurs swój do *Sztraß* albo *Ulicy*, przy *Gibraltarze* będący, za swo-

faworyzującym wiatrem wzięła. Wczoraj IMć P. Gräff de *Chesterfield* z tąd do Hągi wyjechał: lecz po odebrancy od Stánów Hollenderskich *Valédictionis* Audiencyi, zaraz *speratur redux*, gdzie szarżę Marszałkowstwa Nádwnorego *exercabit*. IMć Pan Gräff de *Degenfeld* także z IeyMćią swoią z *Berlina* tu zawitawszy, zaraz się do *Windfor* do Krola IMći udał, powiadaia, że ma *in commissis*, dwoiaką respektem Máriażu konczyć Aliancją. Krol IMć onegdaj wyprawił IMći P. *Read*, Ministra swego do Miasta *Tripolis*, w Krolestwie *Tripolim* w Afryce leżącym. To Krolestwo terażniejszych czasów, iako Rzeczpospolitą *ad instar Algieru* y *Tunis*, pod protekcją Turecką będące, rządzi się y tylko rozboiem y z swoicy zdobyczy morskiy życie; iednakże to rozboynicze gniazdo jest moenc y potężne, że y Krolowie Pákta y Traktaty z nimi zawierają. Wczoraj z *Windforu* tę mieliśmy wiadomość, że tam 5. złodzieiów przed kilką dniami złapano, ktorzy na konfessarách między innemi excessami y to wyznali, że mieli intencją, Krola y Krolową IchMćiów, pod czas rannego spacyeru bez wszelkiej assystencyi y warty po ogrodzie przechodzących się, zabrać y z nimi w infse Kráio uiechąć: za który tak wielki *lesz Majestatis* kryminal, wspomnionych excessatow, aby bezpiecznie inkarcerowani byli do więzieniá *Newgarre* odesłano.

z Dánii.

z *Kopenhagi* d. 11. Aug. W ostatnim pogorzeniu Miasta tego, dla wielkiego ognia Wieża przy Kościele P. Maryi będąca, bardzo się rozpadała, którą gdy repárovac ehćiano y iuz *actualiter* około niczy robiono, przeszley soboty w samc południe z. się strony urwały y ludzi na 40. osob pod nią obiadujących przyłuskiły, teraz nie ustańnic około odwalin kamieni y gruzu

prácią, aby przytłuczone ciała dobyć można. O Krolu IMći naszym *constat*, że iestaze w Szlezwiku na Zamku *Gottorff* rezyduie y po przybyciu Doktorá IMć P. *Stala* z Pokoiu swego niewychodzi, ehćac przez 3. albo 4. Niedzielic lekárstwá nieco zażywać, po ktorego sumpcyi tu nazad powróci-

z Szwecyi.

z *Sztokolma* d. 7. Aug. Krol IMć z *Kongsoru* tu zawitawszy Imieniny swoje solennie celebrował, na ktorych tak nasi iakoy Cudzoziemscy Ministrowie swoje oddali kongratulacye, ten dzień przy wielkim traktamencie, Balu y wdzięczncy Muzyce zakończono. Ostatnie listy z *Szkany* donoszą, że po lustracyi Woysk támeicznych, Infanteryi na 9300. Káwaleryi zaś 4200. popisało się.

z Niemiec.

z *Wiednia* d. 19. Aug. Lubo interes Meklenburski od Cesarzá IMći iuz do *Regensburgu* dla ferowania sentencyi odesłano, iednakże Minister Moskiewski y Sekretarz Meklenburski barzo się o to staraia, aby tu od Cesarzá IMći decyzya była, ileby na Seymie Generalnym nie wedlug intencyi iego pádła sentencya. Temi dniami przybył tu do Xćia *Eugeniusa* od Gráfa de *Merci* z Włoch *Emissarius*, z tą nowiną, że Hiszpáńská Flotta pod *Bárcelloną* stojąca, nie czekając na Aliántow, iuz pod żagle wyszła, co Dwór nasz całc nie apprehenduie, ponieważ z strony naszej wszystko do Woyny iestw gotowości y iezeli to przysięż kursorya *confirmabitur*, zaraz Xće *Eugeniusz* z tąd na Generalną Kómendę tak do Włoch iako y nad *Rhen* dla spodkaniá się z nieprzyacielę wybieży. *E contra* zaś z Páryżá od Gráfa de *Königsek* mamy wiadomość, że Dwór támeiczny nie ktore podał propozycye, ktorych tak Cesarz IMći iako y Krol Hisz: wzdrygać się nie mogą, co, iezeli się tak stanie, wkrótce uslyszymy.